НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 48-254-04-50
Дата 06 / 12 2022 г.

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА 48-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ

59
17

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
Г-Н ПЕТЪР ЧОБАНОВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл.80, ал.1 във връзка с чл.78, ал.2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме предложения за изменение и допълнение на приетия на 29.11.2022г. на първо гласуване проект на Закон за продължаване действието на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 202. г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., внесен от МС на 01.11.2022г., както следва:

Създават се нови §... в Преходни и заключителни разпоредби:

§ .... В Закон за здравното осигуряване (обн. ДВ. бр.70 от 19 Юни 1998г., изм. ДВ. бр.93 от 11 Август 1998г., изм. ДВ. бр.153 от 23 Декември 1998г., изм. ДВ. бр.62 от 9 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.65 от 20 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.69 от 3 Август 1999г., изм. ДВ. бр.110 от 17 Декември 1999г., изм. ДВ. бр.113 от 28 Декември 1999г., изм. ДВ. бр.1 от 4 Януари 2000г., изм. ДВ. бр.64 от 4 Август 2000г., доп. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г., изм. ДВ. бр.1 от 4 Януари 2002г., изм. ДВ. бр.54 от 31 Май 2002г., доп. ДВ. бр.74 от 30 Юли 2002г., изм. ДВ. бр.107 от 15 Ноември 2002г., доп. ДВ. бр.112 от 29 Ноември 2002г., изм. ДВ. бр.119 от 27 Декември 2002г., изм. ДВ. бр.120 от 29 Декември 2002г., изм. ДВ. бр.8 от 28 Януари 2003г., доп. ДВ. бр.50 от 30 Май 2003г., изм. ДВ. бр.107 от 9 Декември 2003г., доп. ДВ. бр.114 от 30 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.28 от 6 Април 2004г., доп. ДВ. бр.38 от 11 Май 2004г., изм. ДВ. бр.49 от 8 Юни 2004г., изм. ДВ. бр.70 от 10 Август 2004г., изм. ДВ. бр.85 от 28 Септември 2004г., изм. ДВ. бр.111 от 21 Декември 2004г., изм. ДВ. бр.39 от 10 Май 2005г., изм. ДВ. бр.45 от 31 Май 2005г., изм. ДВ. бр.76 от 20 Септември 2005г., изм. ДВ. бр.99 от 9 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.102 от 20 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.103 от 23 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.17 от 24 Февруари 2006г., изм. ДВ. бр.18 от 28 Февруари 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.33 от 21 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 21 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.95 от 24 Ноември 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.11 от 2 Февруари 2007г., изм. ДВ. бр.26 от 27 Март 2007г., изм. ДВ. бр.31 от 13 Април 2007г., изм. ДВ. бр.46 от 12 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.97 от 23 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.100 от 30 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.113 от 28 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.37 от 8 Април 2008г., изм. ДВ. бр.71 от 12 Август 2008г., изм. ДВ. бр.110 от 30

Декември 2008г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 2 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.99 от 15 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.101 от 18 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 9 Март 2010г., изм. ДВ. бр.26 от 6 Април 2010г., изм. ДВ. бр.43 от 8 Юни 2010г., изм. ДВ. бр.49 от 29 Юни 2010г., изм. ДВ. бр.58 от 30 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.59 от 31 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.62 от 10 Август 2010г., изм. ДВ. бр.96 от 7 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 10 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.9 от 28 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.60 от 5 Август 2011г., изм. ДВ. бр.99 от 16 Декември 2011г., изм. ДВ. бр.100 от 20 Декември 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 7 Август 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 18 Декември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 21 Декември 2012г., доп. ДВ. бр.4 от 15 Януари 2013г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.20 от 28 Февруари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.23 от 8 Март 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.106 от 10 Декември 2013г., изм. ДВ. бр.1 от 3 Януари 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.18 от 4 Март 2014г., изм. ДВ. бр.35 от 22 Април 2014г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 1 Юли 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.107 от 24 Декември 2014г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.48 от 27 Юни 2015г., доп. ДВ. бр.54 от 17 Юли 2015г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.72 от 18 Септември 2015г., доп. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 15 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.102 от 29 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.20 от 15 Март 2016г., изм. ДВ. бр.98 от 9 Декември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.85 от 24 Октомври 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 19 Декември 2017г., доп. ДВ. бр.103 от 28 Декември 2017г., изм. ДВ. бр.7 от 19 Януари 2018г., изм. ДВ. бр.17 от 23 Февруари 2018г., изм. ДВ. бр.30 от 3 Април 2018г., доп. ДВ. бр.40 от 15 Май 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.77 от 18 Септември 2018г., доп. ДВ. бр.92 от 6 Ноември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 11 Декември 2018г., изм. ДВ. бр.105 от 18 Декември 2018г., изм. ДВ. бр.24 от 22 Март 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.99 от 17 Декември 2019г., изм. ДВ. бр.101 от 27 Декември 2019г., доп. ДВ. бр.54 от 16 Юни 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.67 от 28 Юли 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 4 Декември 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 12 Март 2021г., изм. и доп. ДВ. бр.18 от 4 Март 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022г., изм. ДВ. бр.62 от 5 Август 2022г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл.45 се правят следните изменения и допълнения:

а) Създава се нова ал.2а:
„С наредбата по чл.81, ал.3 от Закон за здравето се определят критерии за класифициране на приоритетни многопрофилни лечебни заведения за болнична медицинска помощ, които осигуряват достъп до дейности от основния пакет.“
б) В ал.17 се създават нова точка 4а:
„4а. цени на дейностите по отпускане на лекарствени продукти, медицински изделия и за диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение, заплащани 100 на сто от бюджета на НЗОК.“
в) В ал.17 се създават нова точка 4б:
„4б. методика за финансиране на аптеки, които изпълняват дейности по договор с НЗОК в отдалечени, труднодостъпни райони или са единствен изпълнител за съответната дейност в община, както и с денощен режим на работа.“

2. В чл.55, ал.2 се правят следните измения и допълнения:
а) Създава се нова т.3б:

„3б. изисквания относно основните трудови възнаграждения на медицинските специалисти, работещи в изпълнение на договори с НЗОК, които са не по – малко благоприятни от предвидените в колективен трудов договор в отрасъл „здравеопазване.“

б) Създава се нова т.3в:

„3в. методика за финансиране осигуряване на медицински персонал в лечебни заведения, които извършват медицински дейности в отдалечени, труднодостъпни райони или единствени изпълняват съответната дейност в общината, както и в лечебни заведения за болнична помощ по чл.45, ал.2а.“

§... В срок от три месеца министерски съвет приема изменения и допълнения в наредбата по чл.81, ал.3 от Закон за здравето.

МОТИВИ

През изминалата 2022 година в Националния рамков договор за медицинските дейности бяха въведени изисквания към изпълнителите по договори за болнична медицинска помощ за гарантиране на минимални справедливи възнаграждения на медицинския персонал, който работи в изпълнение на договори с Националната здравноосигурителна каса. Като стандарт за мининимални справедливи възнаграждения бяха възприети основните възнаграждения съгласно Колективен трудов договор в отрасъл „здравеопазване“. Разходването на публичните средства от страна на здравния фонд следва да е обвързано с гарантиране на достойни възнаграждения на персонала. Това предпоставя наличието на достатъчен медицински персонал в лечебните заведения за болнична медицинска помощ, което е гаранция за качеството на медицинската помощ съобразно чл.2, ал.3 от Закон за здравното осигуряване, критериите на клиничните пътеки и действащите медицински стандарти по специалности.

Според данните на НСИ средната работна заплата към м.септември 2022г. в сферата на хуманното здравеопазване изостава спрямо други регулирани сектори като образование. Това налага предприемането на законодателни мерки по осигуряване на минимални нива на възнаграждения.

Изменението не води пряко до ангажиране на конкретни параметри от бюджета на НЗОК, тъй като такива не са предвидени за 2022г. Приемането на новите разпоредби ще гарантира, че в проекта на бюджет за 2023г. ще бъдат остойностени и включени необходимите средства, които в момента са осигурени за извънболничната медицинска и за дентална медицинска помощ. По наши разчети за болнична медицинска помощ ще са необходими допълнителни около 120 млн лева за заплащане по посочената методика. Законодателните изменения са навременни и спешни предвид ръста на инфлацията и заложените нива на минимални основни трудови възнаграждения в КТД.

Настоящата уредба не гарантира заплащането на справедливи възнаграждения на медицинския персонал, който изпълнява дейности в изпълнение на договори между лечебни заведения и НЗОК. Осигуряването на достатъчен медицински персонал е гаранция за оказването на качествена медицинска помощ. Възнагражденията следва да бъдат не по – малко благоприятни от определен обективен критерий, какъвто е определените нива на основни и допълнителни трудови възнаграждения в колективен трудов договор в отрасъл „здравеопазване“. България е една от малкото държави – членки на ЕС, която не регулира изисквания за минимални възнаграждения на

медицинските специалисти при разходване на публичен ресурс, което води до задълбочаване на недостига на медицински персонал. Налице са практики лечебни заведения да осигуряват необходимия персонал за изпълнението на договорите с НЗОК с по – малко от необходимия брой кадри, като фиктивно се сключват договори с медицински специалисти.

Предвид невъзможността за част от лечебните заведения за болнична медицинска помощ, в които държавата и общините са принципал, да постигнат необходимите нива на заплащане, промените предвиждат създаване на допълнителен механизъм за финансиране на структури, които са от ключово значение за достъпа до медицинска помощ в отдалечени, труднодостъпни региони, както и такива, които са от критично значение за осигуряване на комплексност на лечението. Този инструмент постига и допълнителна цел, а именно - предметът и обхватът на националните рамкови договори не предвиждат механизми за провеждане на регионална здравна политика по осигуряване на достъп на здравноосигурени лица от отдалечени, труднодостъпни и населени места с недостатъчен или липса на изпълнители на дейности по договори с НЗОК. Това се отнася и за извънболничната медицинска и дентална помощ, при които и към момента има постигнато договаряне между УС на БЛС и НС на НЗОК, съответно между УС на БЗС и НС на НЗОК, за методика за определяне на месечното заплащане за работа в населени места с регистрирани в ИАМН/РЗИ адрес/и с неблагоприятни условия на работа. Подобни механизми следва да се приложат и за осигуряване на специализирана извънболнична, болнична медицинска помощ и за осигуряване на аптеки в населени места, в които няма достъп до лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели. За обезпечаване на достъп до болнична медицинска помощ е необходимо да се определят критерии за лечебни заведения, които са многопрофилни и имат минимален обем структури, които да поемат тежки и усложнени случаи, независимо от вида на собствеността им. Неизчерпателно изброяване на критериите, които ще се определят в подзаконовата нормативна уредба от министерски съвет са - многопрофилни болници за активно лечение с разкрити: спешно отделение, отделение или клиника за интензивно лечение с 2-ро или 3-то ниво на компетентност по стандарт за анестезиология и интензивно лечение, отделение или клиника по кардиология с възможност за лечение на остри състояния на сърдечно - съдовата система, отделение или клиника по неврология с възможност за лечение на остри съдови състояния на нервната система, отделение или клиника по хирургия с възможност за лечение на спешни състояния в хирургията, отделение или клиника по АГ с възможност за извършване на планово или спешно родоразрешение, отделение или клиника по педиатрия и неонатология с възможност за лечение на спешни състояния при децата и новородените, отделение или клиника по хемодиализа.

Регионалната политика за достъп обхваща и отпускането на лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели. Създават се стимули по методика, част от Условията и ред по чл.45, ал.17 от ЗЗО, за откриване на аптеки в населени места с липса на такива и за осигуряване на денонощни аптеки. В много общини и областни центрове в страна няма денонощни аптеки. В малките и отдалечени населени места липсват аптеки, които да отпускат лекарствени продукти на здравноосигурените лица. Изменението не води пряко до ангажиране на конкретни параметри от бюджета на НЗОК, тъй като такива не са предвидени за 2022г. Приемането на новите разпоредби ще гарантира, че в проекта на бюджет за 2023г. ще бъдат остойностени и включени необходимите средства. По наши разчети за осигуряване на стимули за откриване на аптеки в населени места, в които няма такива, ще са необходими допълнителни около 3 млн лева за заплащане по посочената методика.

Уредбата на съдържанието на Условията и ред за отпускане на лекарствени продукти, заплащани от бюджета на НЗОК, следва да урежда по аналогия с останалите медицински специалисти стойността, която НЗОК за отпускане на напълно платени от бюджета на НЗОК лекарствени продукти. Посочената стойност от 2022г. е изведена в самостоятелен ред в закон за бюджета на НЗОК. Това позволява стойностите да са предмет на актуализация ежегодно, като в момента, за да се реализира това е необходимо изменение и допълнение на наредбата по чл.45, ал.9 от ЗЗО. Предложението включва в обхвата на преговорите между представителите на НС на НЗОК и на УС на БФС определянето и актуализирането на тази стойност съобразно предвиденото в годишната бюджетна рамка.

ВНОСИТЕЛИ:

Васил Панджев

Асен Василев

Татяна Сугарова

Петър Кунески

Александър Дунчев

Христо Хаджиолов

Цветелина Калинова Симеонова-Зарчанска

Иван Манов

Венцислава Любенова

Димитър Недялков

Снежана Апостолова

Антон Гълъб

Исмет Исмаилов

Андрей Гюров

Венко Николов Сабрутев

Венелина Нешова-Ангова

Стоян Гаврилов

Ценка Константинова
Павел Иванов
Иванка Иванов
Димитър Недялков
Богомил Петков
Георги Стоянов
Вячеслава Любенова
Васил Стефанов
Светлин Апостолов
Татяна Султанова
Христо Василев
Радослав Рибарски
Владимир Табутов
Христо Петров
Денчо Симеонов
Йордан Горзински